BERNARD MINIER

PRASKLINY

SVETOVÝ BESTSELLER ★ SVETOVÝ BESTSELLER ★ SVETOVÝ BESTSELLER

Lindeni

Praskliny

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Bernard Minier
Praskliny – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

PRASKLINY

BERNARD MINIER

PRASKLINY

Z francúzštiny preložila Mária Gálová

Lindeni

Bernard Minier: *Ruptures*
Copyright © XO Editions 2026. All rights reserved.
Translation © Mária Gálová, 2026
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa. Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5520-7
ISBN e-knihy 978-80-566-5521-4 (Pdf)
ISBN e-knihy 978-80-566-5522-1 (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-5523-8 (mobi)

Lepšie je vládnuť v pekle ako posluhovať v nebi.

John Milton, *Stratený raj*

Poznanie je smrteľný nepriateľ,
ak si nikto neurčí pravidlá;
osud ľudstva
je v rukách šialencov.

King Crimson, *Epitaf*

UPOZORNENIE

Karel Hrubin neexistuje. Je to vymyslená postava. No jeden z jeho vzorov sa volá Václav Smil, čo je vlastne „obľúbené čítanie Billa Gatesa", a podľa revue *Science* tento „autor je nepochybne najväčší expert na svete v oblasti energie". A za postavou Miltona Gaila ľahko spoznáte jeden z týchto vzorov. Napriek tomu si uvedomte, že toto je román a že romány napokon nie sú nič iné ako klamstvá, ktoré hovoria pravdu – ako to zdôraznil Mario Vargas Llosa, peruánsky spisovateľ a politik, v roku 2010 ocenený Nobelovou cenou za literatúru.

PROLÓG
PRED PORUCHOU

Výstavný areál IFEMA, severovýchodné predmestie Madridu,
28. apríl 2025, 12 hodín 7 minút.

– DÁMY A PÁNI, srdečne privítajte profesora Karla Hrubina!

V sále zaznel obrovský potlesk, lebo muž, ktorý práve vchádzal na scénu, bol známy na celom svete pre svoje príspevky v oblasti energie, demografie a verejných politík. Pokladali ho za jedného z najväčších odborníkov na tieto otázky, zaraďovali ho medzi najvplyvnejších mysliteľov 21. storočia a zároveň to bol autor kníh, ktoré predstavovali obľúbené čítanie Billa Gatesa, ako to on sám prezradil.

Moderátor sa pripojil k potlesku deväťsto osôb zhromaždených vo veľkom auditóriu.

Kanadský vedec českého pôvodu, ktorý vyučoval na univerzite v Manitobe, vykročil k pultu s veľkým nápisom CIEĽ 2050. Karel Hrubin s hustou sivou hrivou, so statnou postavou, s orlím profilom a so žiarivými tmavými zrenicami vyzeral naozaj pôsobivo. Postavil sa pod silné biele svetlo zamierené na pult, upravil si výšku mikrofónu a usmial sa. Chystal sa vyvolať u poslucháčov búrlivé reakcie a nechať sa zaplavovať ich prejavmi nadšenia, ako to fungovalo dovtedy.

– Dobrý deň, – začal hlasom, ktorý prezrádzal, že im asi nebude oznamovať dobré správy. – Pred piatimi minútami som bol s vami v publiku a očarený som počúval predchádzajúce príspevky. – Hrubin si pohľadom premeral zhromaždenie. – Od nadšenia som len-len že nevyskočil zo sedadla.

V publiku zavládlo ticho a ohromenie: profesor Karel Hrubin nebol známy svojím zmyslom pre humor.

– No dobre, nestrácajme čas, – pokračoval už akosi pochmúrne. – Všetci tí, ktorí v tejto sále veria zázračným riešeniam pre budúcnosť a pre klímu, všetci tí, ktorí túžia po *rýchlej energetickej premene,* a najmä po svete bez uhlíka *do roku 2050,* vravím vám, všetci tí budú sklamaní. Lebo vám ukážem, že SA TO NESTANE. Že sú to rozprávky pre nevedomé deti. A tie nevedomé deti, dámy a páni, TO STE VY, – dodal urastený muž, čím vyvolal v publiku vlnu nedôvery. – Vy všetci a tí vonku, ktorí sa nechávajú ovplyvňovať veľkými titulkami v novinách a lákavými podcastmi. Hovorím vám: nikto z vás sa nikdy neusadí na Marse, nikto z vás, ani tí najmladší, sa nedožije dvesto rokov, nikto z vás nebude jesť plody čistého poľnohospodárstva pestované skôr na malých pozemkoch ako na obrovských lánoch, a najmä NIKTO Z VÁS SA NEZAOBÍDE BEZ ROPY A BEZ PLYNU. V protiklade s tým, čo hovorí toľko ľudí, TO SA NESTANE.

Poslucháči boli znovu ohromení.

– Najprv však niekoľko súvislostí, – pokojne pokračoval Hrubin. – Dnes je na tejto planéte *viac ľudí, ktorí majú slušnú životnú úroveň, dobré zdravie, lepšiu nádej na dlhší vek a možnosť nasýtiť sa,* ako v ktoromkoľvek inom čase v dejinách. A za to vďačíme najmä rozvoju svetového obchodu a nadbytku energie.

Hrubin si orlím pohľadom premeral publikum. Priložil si k ústam pohár s vodou: potreboval si ovlažiť hlasivky, keďže už odišiel

z univerzity do dôchodku a žil osamotene kdesi v lese, obklopený psami, knihami a monitormi, a na verejnosti vystupoval čoraz zriedkavejšie. Muž, o ktorom Bill Gates povedal, že „čakal na každú z jeho kníh, ako iní čakajú na budúce *Star Wars*", vyrastal na Českomoravskej vysočine, kde sa od rodičov dozvedel o podstate a využívaní energie – v tomto prípade dreva, s ktorým každý deň pracoval a ktoré slúžilo na zohriatie rodinného domu a počas dlhých zím aj na varenie. Bol to pragmatický a múdry muž, predovšetkým dobre informovaný, na rozdiel od značného množstva takzvaných expertov prítomných v sále.

– Všimnite si, že za posledné desaťročia sa nám podarilo *významne zredukovať podvýživu vo svete:* v roku 1950 sme mali poskytnúť správnu výživu 890 miliónom ľudí, *v roku 2019 takmer siedmim miliardám!* A za tento zázrak, lebo to zázrak je, vďačíme jedinej veci: *energii.* Nadbytku energie. Ako zdôraznil ekológ Howard Odum v sedemdesiatych rokoch: „Všetky pokroky v dejinách sú spojené s výnimočnými prínosmi energie a prestanú, keď tieto prínosy zmiznú."

Hrubin sa prísne pozrel na poslucháčov.

– Hojnosť energie je základ, ba dokonca podmienka pokroku. Napriek tomu väčšina moderných ekonómov – tých ľudí, ktorí ovplyvňujú naše politiky väčšmi ako akýkoľvek iný typ expertov – vo svojich teóriách bežne zabúda na energiu, ignoruje životnú dôležitosť energie v procese výroby všetkých materiálov a všetkej elektriny nevyhnutne potrebnej na prežitie civilizácie, akou je tá naša.

Ekonómovia v prítmí sály sa zamračili.

– A je tu ďalší pozoruhodný fakt, – dôrazne pokračoval Hrubin. – V posledných dvesto rokoch sme rozvinuli nevídané pochopenie fyzického sveta, prírody, vesmíru a všetkých foriem života, od améb po ľudské telo a gény. Sú to také presné vedomosti, že dnes by mal

odborník v kvantovej mechanike veľký problém dešifrovať stránku, čo vytvoril odborník v imunológii, a naopak. To je napokon jeden z dôvodov, prečo väčšina ľudí – čiže *väčšina z vás* – má veľký problém pochopiť, AKO NAOZAJ FUNGUJE SVET. Preto sa dajú ľahko ovplyvniť fantazijnými teóriami ako aj nerealistickými riešeniami, aké navrhujú mnohí bádatelia i politické strany…

Muž, ktorého jeden profesor aplikovanej fyziky z Harvardu označil za „zabijaka sprostostí", naznačil prestávku. V sále vládlo absolútne ticho. Už ich mal.

– Iný dôvod spočíva v tom, – odložil pohár s vodou, – že ste odpojení od komplexných procesov vedúcich k produkcii dostatočnej potravy na zabezpečenie potrieb 90 % ľudstva, k výrobe závratného množstva ocele, cementu, plastov, prístrojov, strojov, komponentov a dopravných prostriedkov, *bez ktorých by sa naša civilizácia zo dňa na deň zrútila.* Dokonca aj vaše telefóny, počítače a autá sú pre väčšinu z vás čierne skrinky. Jednoducho žijete vo svete, o ktorom neviete, na akých základoch *reálne* stojí!

A teda mi povedzte: AKO BY STE MOHLI VEDIEŤ POCHOPIŤ SKUTOČNÉ VÝZVY A NAJMÄ ŤAŽKOSTI, KTORÉ NÁS ČAKAJÚ?

V sále sa ozvalo nesúhlasné mrmlanie. Všetci tí univerzitní profesori, mediálni poradcovia, hovorcovia a pseudošpecialisti znášali zle, že ich jeden z nich pokladá za ignorantov.

– Klimatická zmena je realita! – pevne vyhlásil Hrubin. – V skutočnosti sa meranie CO_2 v atmosfére začalo v roku 1950 a odvtedy vyše storočie poznáme existujúci vzťah medzi zvyšovaním CO_2 a otepľovaním. Napriek tomu sme vedome ignorovali tieto upozornenia a pokračovali vo zvyšovaní závislosti od fosílnych energií – ropy, plynu, uhlia –, v dôsledku čoho čoraz väčšia časť ľudstva žije v materiálnych

podmienkach, ktoré vystavujú našu planétu takému dramatickému stresu, ktorý doslova ohrozuje naše prežitie!

Muž v zákulisí sa usmial.

Karla Hrubina dobre poznal.

Tak ako Bill Gates aj on ho opakovane čítal. A až do istého bodu súhlasil so starým vedcom. *Až do istého bodu.*

Lebo ak miliardár Milton Gail uznával, že planéta bude raz neobývateľná, nazdával sa, že on má riešenie. Veľmi radikálne riešenie. Bol to muž, ktorý ako prvý vyslal do vesmíru znovu použiteľné rakety, ktorý zaplavoval ulice miest svojimi elektrickými autami a ktorý sa teraz pripravoval zaplniť mestá a domovy svojimi autonómnymi vozidlami a robotmi, muž, ktorý zhromaždil také bohatstvo, ako nikto pred ním v histórii. Áno, Milton Gail bol všetko toto, ba ešte viac.

– Dámy a páni, nedajte sa oklamať ilúziami, – pokračoval Karel Hrubin od rečníckeho pultu. – Aj keď sú v móde výrazy ako „dekarbonizácia", „prechod na obnoviteľné zdroje energie" a „uhlíková neutralita", *všetky tieto formulky nie sú nič iné ako zbožné želanie.* Lebo znovu opakujem: sama existencia našej civilizácie spočíva na jedinom pilieri: *na energii.* Hojnosť energie je to, čo vysvetľuje, že dokážeme uživiť veľkú časť ľudstva, premiestňovať sa a cestovať, zapĺňať naše domy prístrojmi pre domácnosť, že vlastníme smartfóny, že každý boží deň navigujeme na internete, že naše nemocnice, vodárne a elektrárne fungujú… *Sme teda civilizácia, v ktorej kvalita života, prosperita a jednoduché prežitie závisia od spaľovania obrovského množstva fosílnych energií.* A hoci napredujú alternatívy so znižovaním emisií oxidu uhličitého, úplná dekarbonizácia svetového hospodárstva do roku 2050 JEDNODUCHO NIE JE MOŽNÁ. Alebo si povedzme, že

by mala byť možná, že by sme sa mali vrátiť k podmienkam života pred industriálnou civilizáciou, to však nikto v tejto sále ani vonku nie je ochotný prijať.

Vnútorne sa usmial nad ohromením, čo spôsobil, a nad nesúhlasným mrmlaním v publiku.

– Okrem toho ešte tri miliardy ľudí očakávajú, že dosiahnu našu životnú úroveň, čo predpokladá, že ich spotreba energie sa v budúcich desaťročiach zdvojnásobí, ba dokonca strojnásobí. Chcú naše pohodlie, našu kvalitu života. A kto by im to mohol vyčítať? Je nesmierne dôležité pochopiť, čomu čelíme, ak chceme nájsť *skutočné riešenia* a nerozprávať si len vymyslené príbehy.

V sále zaznel potlesk zmiešaný s piskotom, no Hrubin si už na to zvykol: bol tam na to, aby uzemnil tých nenapraviteľných idealistov. V tej chvíli vyzeral ako starý veliteľský orol, ktorý hľadí dolu na úbohé vtáčence.

Ukázal sa usmiaty moderátor: Kanaďan rozohrial publikum a pripravil terén pre naozajstnú star toho dňa. Zdvihol ruky, aby ich upokojil.

– Dámy a páni, prosím, prosím! Privítajme srdečne nášho nasledujúceho hosťa! Všetci ho totiž poznáte: každý na tejto planéte pozná jeho meno. *Je to ten najfascinujúcejší, najneuveriteľnejší, najkontroverznejší vynálezca na svete:* muž, ktorý naštartoval dobývanie vesmíru a výrobu elektrických vozidiel, ktorý bez váhania zaútočí na všetko, čo sa pohne na jeho sociálnej sieti Orbit, a ktorého počúva prezident Spojených štátov amerických. Dámy a páni, privítajte, ako sa patrí, pána MILTONA GAILA, KTORÝ SEM PRIŠIEL ZO SEATTLU!

Sála zaburácala. Či už ho milovali alebo nenávideli, Gail bol ten dôvod, pre ktorý by sa v tej chvíli deväťsto prítomných nebolo chcelo nachádzať niekde inde.

Gail so zdvihnutými rukami, v džínsoch a v tričku s výrazným nápisom OKUPOVAŤ MARS vyskočil na scénu ako tiger z ďalekej džungle a vrhol sa k pultu, akoby nechcel stratiť ani sekundu. Posunul vyššie mikrofón a víťazoslávne si prezrel zhromaždenie.

– Ďakujem ti, Karel! – začal. – Je od teba pekné, že si mi zanechal dobré správy! – Sála sa rozosmiala. Každému sa odrazu uľavilo. Napokon, budú mať právo na trochu optimizmu a humoru.

– Neprekvapí vás, ak vám poviem, že nesúhlasím so slávnym predrečníkom. Panebože, ľudkovia, takmer ma to dostalo!

Opäť smiech, ale už menej početný. Hoci názory Karla Hrubina nevyvolávali jednoznačný súhlas, napriek tomu to bol uznávaný vedec.

– S Karlom súhlasím v tom, že *tradiční* politici, *tradičné* syndikáty a *tradiční* ekonómovia sú už prežitkom: *z dnešného sveta nechápu vôbec nič.* Stále sa držia tej trošky moci, čo im ešte zostáva. No ja vám vravím…

Gail zmĺkol a pozrel sa hore – osvetlenie na okamih zablikalo. Výstredný miliardár sa usmial.

– Vidíte, to zapríčinil Karel, keď hovorí o energii…

Ďalší smiech.

– Na rozdiel od neho ja vám hovorím, ja vám tvrdím: RIEŠENIA SÚ. Lebo svet sa krúti čoraz rýchlejšie a za menej ako dve desaťročia ho zmeníme. Áno, dve desaťročia! Vďaka umelej inteligencii, nanotechnológiám a biotechnológiám veda dnes ponúka riešenia, ktoré sa na úrovni planéty prijmú rýchlo a masívne. Áno, kolonizujeme Mars! Áno, budeme žiť dvesto rokov! Ak to nebudem ja, budú to moje a vaše deti. Áno, zachránime planétu bez toho, aby sme museli v takej miere obetovať náš životný štýl, naše pohodlie, našu potravinovú bezpečnosť a náš obchod! Áno, zrealizujeme všetky tie zázraky vo veľmi krátkom čase! ÁNO, ÁNO, ÁNO!

V tej chvíli všetci v publiku vstali ako jeden muž a búrlivo tlieskali. Miliardár sa usmial. Pred vstupom na scénu sa v zákulisí stretol so starým česko-kanadským vedcom a ten sa ho spýtal: „Ponúknete im svoje zvyčajné balamutenie, Milton? Naozaj veríte tomu, čo hovoríte?“ – „Dôležité nie je to, čomu verím ja, Karel,“ odpovedal miliardár. „Dôležité je to, čomu veria *oni*.“ Teraz čakal, kým prestanú tlieskať.

V tej chvíli všetko zhaslo.

– To má na svedomí Karel, – zažartoval do mikrofónu, no ten už nefungoval.

Milton Gail pokojne čakal. Úplná tma. V sále sa postupne ukazovali svetlá telefónov, tancovali v tme ako na nejakom bláznivom koncerte Taylor Swift. Po niekoľkých minútach zľava ktosi kráčal k nemu so svietiacim mobilom v ruke.

– Pán Gail, poďte, odvediem vás do vašej lóže.

– Čo sa robí?

– Celková porucha. Pokúšajú sa zapojiť generátory. Poďte za mnou.

Bolo to v Madride, 28. apríla 2025, 12 hodín a 35 minút.

PRVÁ ČASŤ

1
PORUCHA

NEODHADZUJTE HYGIENICKÉ VLOŽKY DO WC

EMMA BOSCHOVÁ si nevšimla upozornenie, čo sa jej vôbec netýkalo. Zohla sa ku kohútiku v rade umývadiel. Nechala si tiecť na ruky studenú vodu. Práve si ich chcela osušiť, keď zhaslo svetlo.

Po niekoľkých sekundách úplnej tmy sa zažalo tlmené červenkasté svetlo ako na konci sveta, zrejme zafungovali generátory vo veži. Zamračila sa.

Čo to má byť?

Znovu zapla sušič, ale nespustil sa. Ako-tak si usušila ruky a vyšla z toaliet. Kancelárie Estelar/StarCo zaberali celé štyridsiate piate poschodie veže Cristal na 259C *paseo* vo štvrti Castellana. Najvyššia veža v Španielsku. Sklená špička, obdivná ukážka architektonickej veľkosti, akých vo svete existujú tisíce, podobne ako jej susedia, ďalšie veže v obchodnej štvrti Cuatro Torres. Stavba, ktorej hladké steny sa leskli v poludňajšom slnku, mala päťdesiatdva poschodí, čo bolo ďaleko od šialených stavieb v Ázii či v New Yorku. Bola v nej popredná poradenská spoločnosť KPMG, kancelárie Mastercard, Commerzbank, Banco do Brasil, Cola-Cola. A pravdaže aj Estelaru, španielskej filiálky StarCo, medzinárodnej spoločnosti Miltona

Gaila, známejšej pod názvami jej odbočiek: Volta (elektrické vozidlá), OpenSky (vesmír), Starhub (satelity), Brain (mozgové implantáty, AI) a Orbit (sociálna sieť).

Keď Emma Boschová vyšla z toaliet, poobzerala sa. Bolo tam stále veľmi živo, no tentoraz sa jej zdalo, že vníma akési odlišné rozrušenie. Nervóznejšie, *horúčkovitejšie.* Cez sklenené steny mohla pozorovať takmer celé poschodie, a tak videla, ako personál pobehuje všetkými smermi, niektorí sa ohromene zhromažďujú pri počítačoch a tlačiarňach. Vládol tam chaos. Z miesta, kde stála, počula výkriky prichádzajúce z kancelárií. Akoby sa spustil požiarny alarm, ale nijaký alarm sa neozýval.

Potom skonštatovala ďalšiu anomáliu: *zhasli aj neóny a lampy.* Dokonca aj v kanceláriách najviac vzdialených od sklených okien, cez ktoré prechádzali vodopády slnečných lúčov. Veľkými krokmi zamierila k svojej kancelárii – všetko tam bolo predimenzované – a cítila napätie, čo ju obklopovalo.

– Čo sa to robí? – spytovala sa cestou.

A vtedy si to uvedomila: obrazovky na stenách, ktoré v reálnom čase poskytovali množstvo informácií – o situácii na trhu, novinky z firiem StarCo z celého sveta, obrázky veľkovýroby gigafactory, šéfovu prednášku a veľké titulky informačných kanálov –, boli tmavé.

– Nemáme šťavu! – povedal ktosi.

– Celkový výpadok! – pridal sa niekto iný.

Odrazu zastala vo dverách svojej kancelárie. Boli otvorené. Ryü Sakamoto, zástupca riaditeľa, a Jeroen Groeneveld, ktorý ako tridsaťsedemročný viedol oddelenie komunikácie, sa vzrušene rozprávali a čakali na ňu. Keď vošla, prestali hovoriť a pozreli sa na seba. Trochu ju to podráždilo: táto dôvernosť medzi dvomi mužmi nebola nič nové, akoby to, že im rozkazuje mladšia žena, ich nútilo vzájomne sa

podporovať. Tridsaťdvaročná Emma Boschová bola generálnou riaditeľkou Estelaru, najmladšou v podnikoch Miltona Gaila. Chvíľu ich od dverí pozorovala, potom rázne vošla do miestnosti.

– OK, poviete mi, o čo tu ide?

– A ty to nevieš? – premeral si ju Jeroen Groeneveld.

Podráždene sa naňho pozrela.

– Keby som to vedela, nepýtala by som sa.

Vzápätí oľutovala, že sa vyjadrila tak tvrdo, no Groeneveld, ktorý vo februári prišiel z Bruselu a často sa uňho prejavovala mizogýnia, ju znervózňoval.

– Bola som na toaletách, keď zhaslo svetlo, – vysvetľovala.

– V tom prípade vieš asi toľko, čo my, – vyhlásil Ryü Sakamoto. – Výpadok prúdu. Vo všetkých kanceláriách.

Jej zástupca prišiel pred tromi rokmi z Osaky a bol známy svojou chladnokrvnosťou v každej situácii. V stresových momentoch oceňovala túto jeho vlastnosť, ktorá kompenzovala jej výkyvy nálady, no v ten deň by bola uprednostnila niekoho trochu… *akčnejšieho.* Dovnútra vtrhol zadýchaný zamestnanec StarCo.

– Celá veža je bez elektriny! Musel som ísť po schodoch! Ani výťahy nefungujú! A uviazlo v nich množstvo ľudí!

– Ďakujem, Unai, – povedala a obrátila sa k dvom kolegom. Premerala si ich jedného po druhom. – Tak teda, volali ste a zistili, čo sa robí?

Sakamoto ukázal na svoj telefón.

– Ani mobily nefungujú. Nijaký WhatsApp, nijaká sieť, už nič. Také čosi som ešte nezažil…

Zdola sa ozývalo trúbenie. Emma podišla k oknám, pozrela sa dolu. Na križovatke La Castellana a Avenue Monforte-de-Lemos sa vytvorila obrovská zápcha, nevídané nakopenie niekoľkých stoviek

vozidiel, prehriatych motorov, plechov a predných skiel lesknúcich sa na slnku, vystresovaných vodičov, a to všetko sa ťahalo asi v dĺžke jedného kilometra.

– Netýka sa to len veže, – vysvetľoval Sakamoto, keď k nej podišiel. – Aj semafory sa vypli. Zasiahlo to celú štvrť a možno ešte viac.
– Ach, – zvolal odrazu, – pozrite sa na tých chlapíkov pod nami!

Pozrela sa dolu. Akýsi umývač okien na lane mával, aby si ho všimli. Ukazoval na svoj elektrický ovládač. Po mnohých výrazných gestách nakoniec pochopil, že vypadol prúd a že im nefungujú ani telefóny. Muž rezignovane prikývol. Utieral si čelo. Aj z takej vzdialenosti mu Emma videla na lícach kvapky potu: pražil sa na slnku, hoci nebolo tak horúco, ako býva v auguste.

Potom prešla pohľadom po fasádach susedných veží, akoby očakávala, že tam bude transparent hlásajúci TO JE KONIEC SVETA alebo PREČ S KAPITÁLOM A UHĽOVODÍKMI, podpísaný Extinction Rebellion, radikálnym ekologickým hnutím.

– Nedá sa zistiť, čo sa robí? – spýtala sa.

– Je tu Starhub, – poznamenal Groeneveld. – Možno naše satelity fungujú. Milton ich použil na bojiskách na Ukrajine. A naše prístroje na zemi majú všetky batériu. Ak sa táto porucha týka celej štvrti Cuatro Torres či ešte ďalších, musia o tom hovoriť v správach.

Pozrela sa na mladého blondína v bledomodrej košeli s peknou, akoby namaľovanou tvárou. Všimla si, že povedal *Milton*… Akoby Gaila osobne poznal. Takmer si vzdychla. No mal pravdu.

– Výborný nápad, – povedala. – Prečo na to nikto nepomyslel skôr? – dodala pomerne nazlostene.

– Emma, porucha nastala sotva pred štvrťhodinou, – šepol zástupca neuveriteľne pokojne.

* * *

Keď sa napojili na satelity na nízkej orbite, ukázala sa im celá vážnosť situácie: Antena 3, Telecinco a Cuatro ďalej vysielali, niekedy na čiernom pozadí, a ich novinári nehovorili o ničom inom. Všetky programy využívali vzrušujúce správy a špeciálne vysielania: v *celej krajine* nastal výpadok elektriny, no porucha zasiahla aj Portugalsko a časť Francúzska. Neuveriteľné! A nikto netušil, kedy sa prúd obnoví. O príčine poruchy sa síce nevedelo, ale novinári sa zhodli v jednom: také čosi ešte nevideli. Ten 28. apríl 2025 sa mal zapísať do dejín.

Postupne prichádzali nové a nové informácie: zastavené metro a vlaky, zrušené stovky letov, kancelárie a obchody ponorené do tmy v celej krajine, kaviarne a reštaurácie zatvárali, lebo nemohli účtovať zákazníkom, na uliciach veľkého mesta totálny zmätok, tisíce áut v zápchach.

Poniektorí opustili autá a na autobusových zastávkach sa tvorili nekonečné rady. Vyjadrili sa aj minister dopravy a prezident, vyzývali spoluobčanov, aby zostali doma, vysvetľovali, že nikdy predtým sa elektrická sieť takto nezrútila, spresňovali, že za necelých päť sekúnd vypadlo pätnásť gigawattov. Emma si predstavila, že „pätnásť gigawattov" nikomu nič nehovorí. Ľudí viac vystrašil zmätený výraz politikov, akoby odrazu boli zničené všetky ich záchytné body, akoby prestali fungovať všetky triky ostrieľaných politikov.

Ovládla ju závratná myšlienka: *nejaký výpadok elektriny, a všetko sa zastaví?* Dve celé krajiny paralyzované? Navyše dve moderné krajiny s pokrokovou infraštruktúrou a technikou. *Takto to bude vyzerať, keď sa raz všetko zrúti,* povedala si.

Z výšky ich štyridsiateho piateho poschodia mohli pozorovať ľudí mrviacich sa ako v mravenisku, do ktorého kopol nejaký obor. Emma si pomyslela, že to, čo majú pred očami, je obraz extrémne zraniteľnej spoločnosti.

Zraniteľnosť prenikla do srdca moderných spoločností, uvažovala ďalej. *Pokrok a rast sa dejú za cenu globálnej, existenciálnej a čoraz väčšej neistoty. Celý svet sa vyvíja akoby na vlásku, vydaný napospas obrovskej poruche alebo jadrovej konfrontácii, možno s výnimkou niekoľkých nedostupných miest na planéte. To je šialenstvo,* uzavrela. Vedela, že miliardárov zo špičkových technológií, Zuckerbergov, Huffmanov, Miltonov Gailov znepokojuje apokalypsa: šéf Facebooku si zmenil svoj dom na Havaji na pevnosť, iní si budovali bunkre, kupovali majetky na Novom Zélande, robili si zásoby zlata, zbraní, jodidu draselného.

Zraniteľnosť…

Striaslo ju.

Otec…

Osemdesiatosemročný José Ignacio Bosch bol vdovec a žil sám v usadlosti pri Sigüenze: Moratilla de Henares na kastílskom vidieku sto kilometrov severovýchodne od Madridu. Každý deň ho navštevovala opatrovateľka, lebo bol doma odkázaný na dýchací prístroj. Jej otec patril do kategórie pacientov závislých od mechanickej ventilácie, čiže musel používať prístroj viac ako dvadsať hodín denne.

Emma si spomenula, že žena, ktorá sa oňho starala, si vzala voľno. Otec svoju dcéru ubezpečoval, že jeden týždeň si celkom dobre poradí aj sám. Vedela, že hovorí pravdu. Lebo hoci telo neslúžilo otcovi tak ako predtým, jeho duch zostal priezračný ako voda v prameni, z ktorého čerpal vodu, ako to robila jeho matka a starý otec pred ním. Dokonca ju používal aj na umývanie. Jej otec ako starý anarchista pokladal vodu za spoločný majetok slúžiaci všetkým, ktorý nemal byť nikdy predmetom obchodovania a v nijakom prípade sa ňou nemalo plytvať. Kedy sa to vo svete zvrtlo až tak, že aj vzduch, čo dýchame, je na predaj? To sa niekedy spytoval jej otec.

Emma si spomenula na deň, keď mu oznámila, že bude pracovať pre StarCo. Otec vtedy zareagoval veľmi drsne. Namiesto aby jej zablahoželal, vyhlásil, že podľa neho StarCo je ďalší výkvet amerického imperializmu, tak ako McDonald, Apple a Coca-Cola. Nekompromisne, ako to mal vo zvyku, jej vyčítal, že zapredala svoju dušu. Ľudia, pre ktorých mala pracovať, podľa neho kradli budúcnosť mladým, ruinovali malé obchody, plienili umelcov a skutočných tvorcov, aby živili stroje, ktoré mohli pokladať za inteligentné len kreténi a ktorých každodenné používanie oslabuje mladé mozgy. Ju obvinil z prostitúcie. Doslova. Ten výraz by bol medzi nimi vyvolal nenapraviteľný rozpor, keby sa jej nebol vzápätí ospravedlnil, že ho použil.

Pre ňu bolo hrozné pomyslieť si, že jej otec by uprednostnil skôr život v Sovietskom zväze, ako by uznal, že za svoje pohodlie a kvalitu života vďačí práve voľnému obchodu a slobode podnikania. Niekedy uvažovala, či jej odlišné politické názory nevychádzajú z potreby uniknúť jeho ťaživému tieňu, archetypu otca.

Preto sa Emma neznepokojovala, keď jej oznámil, že jeho opatrovateľka si berie týždeň voľna.

Až do tohto dňa…

Lebo otcov dýchací prístroj nemohol fungovať bez elektriny. Pravdaže, tak ako podobné prístroje, bol vybavený pomocnou batériou, no len na krátky či obmedzený čas.

No čo sa stane, ak sa výpadok predĺži? Či ešte horšie: ak nikto nepomyslel na nabitie batérie?

Rozmýšľala, že Iberdrola a Endesa mali v prípade výpadku povinnosť upozorniť klientov, ako bol jej otec, telefónom či esemeskou. Túto gigaporuchu však nikto nepredpokladal. *A v každom prípade telefóny boli aj tak mimo prevádzky.*

Zraniteľnosť…

Odrazu sa začala báť. Vyťukala číslo. Ako čakala, nič sa neozvalo. Rozmýšľala. Kým sa elektrina neobnoví, nemala tu čo robiť.

– Idem pozrieť otca, – povedala.

– Čože? – poznamenal Groeneveld.

– Je chorý a sám. A nemôžem sa mu dovolať.

Ryü prikývol. Poznal zdravotný stav starého Boscha.

– Ak sa ti podarí dostať z tohto bordelu, – Groeneveld mal nos prilepený na sklo a hľadel dolu.

Zamierila po chodbách k výťahom, no uvedomila si, že ani tie nefungujú. Dvadsaťsedem kabín stojí! Koľko osôb je uväznených vnútri?

Vybrala sa po schodisku.

Štyridsaťpäť poschodí plus dve do podzemných garáží, keď ste v šiestom mesiaci tehotenstva: pre každého iného by to bol problém. No Emma ďalej športovala, dávala si pozor na to, čo prijímalo jej telo, a vlastne viedla rovnaký život ako predtým. Napriek tomu schádzala po schodoch s pomocnými červenými svetlami opatrnejšie, ako by to bola urobila pred tehotenstvom. Dolu sa vybrali aj iní zamestnanci vo veži, šli si zafajčiť a vyčkať, kým sa výpadok skončí, prípadne dúfali, že vonku bude sieť.

Trvalo jej dobrých dvadsať minút, kým zišla do podzemnej garáže, ku koncu už spomalila.

Jej Volta, posledný model, ju čakala vzadu pri nabíjačkách. Zadýchaná prešla cez parkovisko, cítila členky.

Sadla si za volant, naštartovala.

Skontrolovala stav batérie: 50 %. Dosť na cestu k otcovi.

Vyšla z parkovacieho miesta a Volta sa pohla ticho ako mačka k východovej rampe. Keď k nej prišla, našťastie skonštatovala, že v momente poruchy bola otvorená a tak aj zostala.

2
EMMA

EMMA mierila na severovýchod po A2. Už mala za sebou mestá Torrejón de Ardoz, Alcalá de Henares a Guadalajara, práve prechádzala pláňou, kým slnko jej svietilo do chrbta.

Tri minúty po devätnástej.

V istej chvíli si myslela, že sa jej nepodarí vymotať z madridského chaosu. Trvalo trištvrte hodiny, kým vyšla z úplne zapchatých podzemných ciest obchodnej štvrte a napokon sa dostala na denné svetlo. Ďalšie tri hodiny zdolávala niekoľko kilometrov k mimoúrovňovej križovatke M-30. *Takto bude vyzerať spoločnosť, keď sa vrátime do džungle. Keď už nebudú nijaké zákony, pravidlá ani polícia, ktorá by ju prinútila rešpektovať ich.* Každý bude odkázaný sám na seba, bude presadzovať vlastný zákon, zákon silnejšieho, alebo sa podrobí ešte silnejšiemu ako on. Počas tých niekoľkých hodín mohla tento sociologický pokus pozorovať rovno pred sebou: boli takí ako ona, čo si vynútili prechod, presadili svoju moc; a potom boli bojazliví, neodhodlaní, ktorí sa radšej vzdali a rezignovali.

Pustila si rádio, čo fungovalo vtedy, ak ste mali baterky alebo ako ona batériu nabitú pred poruchou. Zápalisté hlasy vzbudzovali dojem, akoby boli všetci nadrogovaní, kým vystupujúci politici sa nútili pôsobiť upokojujúco, no zrádzali ich nezvyčajné vibrácie hlasiviek.

Správy šíriace sa na vlnách pripomínali starý dobrý katastrofický film s Charltonom Hestonom, starý, ale stále cool: železnice evakuovali vyše tridsaťtisíc osôb z vlakov, ktoré stáli niekde na vidieku; palivom urgentne zásobovali pomocné generátory v nemocniciach a v iných životne dôležitých centrách krajiny; hovorca vedení vysokého napätia oznamoval, že elektrina sa čiastočne obnovila v oblastiach Katalánska, Aragónska, Baskicka, Galície, Navarry, Andalúzie, Astúrie… *Čiastočne, čo to má znamenať?* spytovala sa Emma, keď sa neúspešne pokúšala niekoľkokrát dovolať otcovi.

Hnevala sa na seba, že v otcovom dome nedala nainštalovať zapojenie cez Starhub. Taká hlúposť! No Gail vyžadoval od svojich zamestnancov absolútnu oddanosť a nikdy si na to nenašla čas. „Ak nepracuješ priveľa, nepracuješ dosť," to bolo heslo firmy.

Sľubujem, že sa to zmení, ocko, hovoril akýsi hlas v jej vnútri, bol to pocit viny – veľmi dobre to vedela –, a možno sa ozvalo aj svedomie, no to bolo v podstate to isté. Bude mu viac k dispozícii, viac pri ňom; nájde si čas, aby ho navštívila; bude spať v jeho malom dome bez klimatizácie, no s múrmi hrubými ako nejaká pevnosť, a so skromným zariadením, v úzkej a tvrdej posteli z detstva, ktorá vŕzgala pri najmenšom pohybe, bude mu pri ohni alebo v lete na priedomí pri zapadajúcom slnku rozprávať o svojom živote. Zmieria sa. Ocení jej úspech. A už nikdy v živote ho nenechá samého v takejto situácii.

Zahĺbená do myšlienok si najskôr nevšimla, že asi sto metrov za ňou ide čierna Volta. Rovnakou rýchlosťou, čiže trochu nad limitom, a nikdy nezrýchli ani sa nepriblíži, akoby boli spojené neviditeľným lanom.

No čo, od svojich začiatkov má Volta v Španielsku už štyridsaťpäťtisíc vozidiel. Dve Volty na diaľnici, to nie je nič prekvapujúce.

* * *

Pri nasledujúcom výjazde vyšla zo šesťprúdovej diaľnice. Pustila sa po malej vidieckej ceste vedúcej do Sigüenzy.

Pozrela sa do spätného zrkadla.

Videla, že čierna Volta bliká doprava a odbočuje za ňou. No a čo? V Sigüenze predsa mohlo byť aj niekoľko majiteľov Volty. A možno zažili tie isté problémy, keď opúšťali hlavné mesto.

Za kruhovým objazdom cesta mierila rovnakým smerom ako svetlo zapadajúceho slnka. Emma pocítila, že terén stúpa, a cesta začala opisovať zákruty medzi vyprahnutými kopcami s mladým porastom a so zelenými dubmi.

Na nasledujúcej zákrute musela spomaliť, lebo sa ocitla za kamiónom naloženým klietkami s ovocím a so zeleninou. Vo vzduchu bolo cítiť pach benzínu a krmiva a Emma zatvorila okno. Čoskoro sa Volta znovu ukázala. Prilepila sa jej na zadný nárazník a trpezlivo vyčkávala, kedy bude mať príležitosť predbehnúť ju.

Emma ju pozorovala v spätnom zrkadle. Okná mala tieňované, na prednom skle sa odrážalo medené svetlo súmraku a veľký oblak v tvare kovadliny, takže Emma nemohla vidieť, kto je vnútri.

O sto metrov ďalej využila príležitosť a predbehla kamión, videla ho vzďaľovať sa v spätnom zrkadle, no čierna Volta ho takisto predbehla.

Keď vošla do Sigüenzy, bolo 19 hodín 38 minút. Za čerpacou stanicou Repsol zahla vľavo a pokračovala popri obrobených poliach a prasacích farmách, od ktorých sa dostal dovnútra prenikavý zápach napriek zatvoreným oknám. Potom sa cesta znovu začala vlniť medzi skalnatými stráňami, kam sa upierali lúče zapadajúceho slnka.

Usadlosť jej otca neoznačovala nijaká tabuľa. Bolo v nej celkom sedemnásť obydlí vrátane toho otcovho. Podobne to vyzeralo v iných

usadlostiach okolo Sigüenzy, počet obyvateľov sa každým rokom zmenšoval.

Spomalila: bola už takmer v cieli a kľukatiaca sa cesta bola v zlom stave, takže jej nezáležalo na tom, či príde o dve či tri minúty skôr.

Väčšmi ako cesta ju však zaujímal stav jej otca. Predstavila si, ako bez života a so sinavou tvárou leží pri prístroji s vybitou batériou. Cyanóza. To slovo malo zlovestnú kovovú farbu. Potom ďalšia myšlienka zahnala tú predchádzajúcu: bolo to niečo súvisiace so StarCo, čo nepovedala svojmu otcovi ani nikomu inému, čo by nebola povedala ani svojej najlepšej priateľke – keby bola takú mala. To niečo by bolo podporilo otca v boji proti technológiám, bolo by potvrdilo to šialenstvo, aké pripisoval novým miliardárom, podľa neho schopným zahrávať sa s osudom ľudstva, ako keby hrali šach. Emma to niečo nosila v sebe. A v deprimujúcich chvíľach nebola ďaleko od toho, aby mu dala za pravdu. Ona sama mala pri niektorých aktéroch vo vyspelých technológiách – pri tých, ktorí naozaj menili svet, ktorí písali novú stránku v dejinách ľudstva – nejasný pocit, zmes moci a zraniteľnosti, opojenia technológiami a strachu zo straty kontroly. Niekoľkokrát mala tento pocit, že aj tí najambicióznejší spomedzi nich – takí ako Mark Zuckerberg, Sam Altman či Milton Gail – prežívali pri týchto prevratných udalostiach úzkosť.

Zdalo sa, že odteraz sa u všetkých, hoci sú skrytí pred pohľadmi za mikrofónmi, prejavuje akýsi tajný nepokoj pred smerovaním, ktoré už nikto nemôže zastaviť. Akoby si napokon uvedomili – hoci priveľmi neskoro, v podobe akejsi novej a u nich paradoxnej pokory, že evolúcia či revolúcia, ktorú spustili, uniká ich kontrole.

Vošla do novej zákruty a pozrela sa do spätného zrkadla.

Čierny tieň.

Volta…

Nevšimla si, že sa k nej priblížila.

Čo tam robí? Predsa nemala čo hľadať na tejto ceste, ktorá viedla iba k otcovmu domu. Očividne ju sledovali. No prečo? Vyslali ju z firmy?

Čierna limuzína zrýchlila a Emma pocítila na hrudi menšiu paniku. Jej eskorta bola ani nie štyri metre za ňou, akoby sa ju chystala predbehnúť.

Spoznala model Z, jeden z najdrahších, ultra luxusnú limuzínu a jedno z najvýkonnejších elektrických vozidiel na trhu.

Obidve vozidlá sa pohybovali popri železnici Madrid-Sigüenza, cesta viedla trochu vyššie a od trate ju oddeľovalo kovové zábradlie, vyschnuté koryto potoka a násyp. Zablikali na ňu svetlá. *Prečo sa bojím?* spytovala sa. Určite to bude vozidlo z firmy. Stalo sa niečo, čo vyžaduje jej prítomnosť. Pomyslela si na otca. Už bola takmer uňho. Predovšetkým chcela vedieť, ako sa má.

Ďalšie zablikanie, tentoraz spojené so zatrúbením.

Prudko zabrzdila. Dobre: tak si to teda vyjasnime. Potom zájde k otcovi.

Zastala na zaprášenej ceste. Volta Z za ňou. Stále ešte nevidela, kto v nej je.

Emma vystúpila.

Na Volte sa otvorili obidvoje predné dvere. Boli tam dvaja muži v oblekoch a v tmavých okuliaroch. Za iných okolností by sa bola usmiala, tak jej to pripomínalo scénu z nejakého filmu. V americkom sídle StarCo to už videla. Bezpečnostná služba. Ticho na tomto odľahlom mieste rušilo len klopkanie ich mestských kožených podrážok na asfalte. Bolo úplné bezvetrie.

– Emma Boschová? Posiela nás pán Gail, – povedal v angličtine jeden z nich.

Vzdychla si. V prípade nejakého problému mal Milton vo zvyku dať vyhľadať riaditeľa a požiadať ho, aby problém okamžite riešil. Keď si Gail vzal niečo do hlavy, neváhal a zobudil vás uprostred noci, alebo o tretej nadránom zorganizoval schôdzu v niektorom podniku a vytiahol šéfov z postele; on sám spával veľmi málo.

– Čo sa robí?

– Chce vedieť, či ste v poriadku.

– Môžete mu povedať, že som.

Obrátila sa, chcela si ísť sadnúť do auta.

– Želá si, aby ste išli s nami.

Zvrtla sa a vzdychla.

– Najprv musím vidieť otca, – odvetila. – Možno je v nebezpečenstve. Je to iba niekoľko minút. Idem do Moratilla de Henares, sotva kilometer odtiaľto.

– Pani Boschová, musím naliehať.

Muž sklonil hlavu. Slnečné okuliare sa mu zošmykli na koniec nosa a pozrel sa jej rovno do očí. Zrenice mu svietili v krvavom svetle zapadajúceho slnka. Nebolo v nich nič prívetivé.

– Ľutujem, najprv musím vidieť otca.

Ten, čo jej prikazoval, nebol nijaký sviatočný poskok.

– Pani Boschová…

Bol to tón jeho hlasu, alebo to bolo v jeho pohľade? V tej chvíli ju prenikla pochybnosť.

– Pracujete pre StarCo? Máte preukaz?

Nijaká odpoveď.

Dvaja muži ju nespúšťali z očí. Srdce sa jej prudko rozbúchalo.

– Počujte… ja… ja… *nechcem ísť s vami…*

3
TEO

Šiel po železničnom násype, kráčal medzi koľajnicami ako po nejakom chodníku.

Usiloval sa stúpať raz na podvaly a raz na štrk. Ten bol špinavší. Keď bola vzdialenosť medzi podvalmi menšia, musel prispôsobiť krok, a to ho unavovalo. Pokúšal sa ísť aj po kraji násypu, no to bol nerovný terén a mohol si vyvrtnúť členok.

Marta asi rozmýšľala, kde môže byť.

Vlastne ani nie: jeho snúbenica asi chcela vedieť to isté, čo celá krajina. Nemala elektrinu a nemohla používať telefón, tak ako on a ostatní cestujúci v tom hroznom vlaku.

Čakala ho na stanici v Sigüenze.

To bolo pred siedmimi hodinami. Tak dlho ho už určite nečakala.

Lebo vlak neprišiel. Presne o 12 hodine 33 minúte odmietol ísť ďalej, iba šesť kilometrov od nasledujúcej stanice. Prúd v zberačoch klesol z tisícpäťsto voltov na nulu. To mu vysvetlil jeden cestujúci. Teo sa v tom nevyznal. Vedel iba to, že vlak je najekologickejší dopravný prostriedok, ako to hlásali železničné spoločnosti.

Trpezlivo čakal s ostatnými až do chvíle, keď asi po dvadsiatich minútach niekto prešiel vozňami a oznamoval, že sa netreba

znepokojovať, že sa čoskoro všetko napraví. *Ach tak? Naozaj? Skús mi to zopakovať teraz, debilko.* Lebo asi o hodinu neskôr ten istý predstaviteľ železníc už menej optimisticky či trochu triezvejšie oznamoval, že porucha postihla celú sieť, na čo už každý vo vlaku prišiel aj sám, keď sa pokúšal telefonovať alebo získať informácie z internetu.

V tej chvíli si Teo pomyslel na Martu. Presnejšie na Martine prsia – lebo boli nádherné. A v ten večer v neprítomnosti jej rodičov mohol byť ako *Super Mario Bros* v Hubovom kráľovstve v posteli svojej milej, prechádzať rozličné úrovne, zbierať bonusy, nehovoriac o tajných zónach, ktoré ako u *Super Maria* umožňovali skončiť hru rýchlejšie.

Toto sladké snívanie mu na istý čas skrátilo čakanie, musel však pred ostatnými cestujúcimi skrývať jeho fyziologické účinky.

Po ďalších hodinách potom mohli cestujúci vystúpiť na štrk a Teo začal pomýšľať na iné riešenie. Už bolo neskoro na to, aby videl Martu bez prítomnosti rodičov v dome, no posledné dve noci strávil v nemocnici, bol unavený a nemienil prežiť deň voľna v pokazenom vlaku. Po šiestich hodinách sa rozhodol. Už tam nezostane čakať ani sekundu na neistú záchranu. Šesť kilometrov pešo v jeho veku, to predsa mohol dokázať. Napokon, pred niekoľkými hodinami už odišli aj iní ľudia, no vtedy sa ešte neodvážil nasledovať ich.

Po piatich kilometroch pešej chôdze musel uznať, že nie je vôbec jedno, či idete po železnici alebo po chodníku. Napriek príjemnej teplote bol celý spotený, zaprášený od štrku a už ani netúžil po Martinom tele, ale skôr po sprche a po pohári vody. Jedinou dobrou správou bolo to, že mu zostávalo prejsť ešte asi kilometer a že slnko sa už takmer skrylo za kopcami.

Blúdil pohľadom po krajine. Za súmraku železnica opisovala dlhý oblúk medzi dvoma skalnými vyvýšeninami. Nebolo tam nič vidieť. Ani najmenší náznak ľudskej prítomnosti. Pre niekoho, kto žil, pracoval a pohyboval sa v Madride, navyše ako ošetrovateľ v štátnej nemocnici, kde bolo vždy rušno, takýto pokoj a ticho vyvolávali až úzkosť. Mechanicky pokračoval ďalej, jeho mozog akoby spustil automatického pilota, a znovu začal snívať o ušľachtilých tvaroch Martinho tela, keď sa ozval akýsi výkrik.

Dravec.

Pozrel sa hore, hľadal korisť. Teo ho chvíľu pozoroval, potom jeho pozornosť pritiahol pohyb vpravo na malej ceste prechádzajúcej cez železnicu.

Pri kovovom zábradlí stáli dve vozidlá – biele a čierne. Dve Volty. Ľahko rozoznateľné pre svoj aerodynamický profil. Pred autami živo diskutovali dvaja muži a jedna žena. Muži vyzerali rovnako – obleky a tmavé okuliare. Také oblečenie sa k tejto krajine nehodilo a Teo si spomenul na agenta Smitha z *Matrixu.* Žena mala na sebe nohavicový kostým. A vyzerala… *vydesená.* Z tých dvoch mužov mal zlý pocit, znepokojovali ho, a žena bola zas nervózna, ba až v panike.

Doriti, čo sa to tam robí? Mohol pokračovať v ceste, ale kráčal po štrku a priblížil sa k miestu, kde stáli tie tri osoby. Obrátil sa k nim.

– Je všetko v poriadku?

Žena bola k nemu sčasti obrátená chrbtom. Tí dvaja muži si ho všimli prví.

– Áno, áno, – odpovedal jeden z nich s bezvýraznou tvárou.

Teo Romero sa zamračil. Niečo v hlase a správaní toho muža potvrdilo jeho zlý pocit. Nevedel určiť, čo to bolo. No bol si istý: čosi tam nesedelo.

* * *

Keď Emma Boschová začula hlas mladého muža, obrátila sa. Stál na druhej strane cesty na železničnom násype pri koľajniciach nad vyschnutým potokom.

Spýtavo na ňu hľadel.

– Je všetko v poriadku? – zopakoval.

– Prosím, môžete k nám prísť? – ozvala sa. – Prosím!

Uvedomovala si svoj prosebný tón. Zaváhala a dodala:

– Potrebujem vašu pomoc!

A vtedy uvidela, že urobil čosi zvláštne. Hľadel na ňu, potom sa jeho pohľad preniesol za ňu, oči sa mu rozšírili, ako upieral zrak na niečo za ňou, a od úžasu onemel.

Ústa mladého muža sa otvorili v tichom výkriku.

Vzápätí Emmu ohúril výbuch a videla, ako mladý muž klesá kolenami na štrk a rukami si drží brucho. Zaúpel a Emmu prenikla hrôza, práve keď veľký mrak prekryl zapadajúce slnko. Jedna polovica jej mozgu odmietala prijať, čo vidí, tá druhá revala od hrôzy.

Bála sa obrátiť k dvom mužom, no vlastne to ani nestihla: v nasledujúcej sekunde jej zozadu do lebky prenikla guľka a navždy ju vypla.

Bola takmer polnoc, keď strojvodca zapol motor. Pred hodinou evakuovali všetkých cestujúcich, no musel počkať, kým mu dajú signál. Pred niekoľkými minútami počul, že sa do zberačov vrátila elektrina, akoby nimi preletel veľký roj včiel.

Sotva sa rozbehol, keď v jednej zákrute uvidel na koľajniciach akúsi masu, a prudko zabrzdil.

Našťastie ešte neprekročil rýchlosť osemdesiat kilometrov za hodinu. Veľký stroj protestoval, vibroval, škrípal a fučal ako vzpierajúce sa neskrotené zviera, ale nakoniec znehybnel asi desať metrov pred siluetou osvietenou mocnými reflektormi stroja.

Emilio vystúpil.

Rozmýšľal, čo urobí, ak to bude jeleň alebo kôň, teda zviera, čo by mohlo vážiť aj vyše dvesto kilogramov. Už len to by mu chýbalo. A sú vôbec v tomto kraji jelene? Vzdychol si a kráčal medzi koľajnicami, jeho obrovský tmavý tieň sa ťahal pred ním, keďže príval svetla mu smeroval do chrbta. Vrstva rozdrvených kameňov mu zlovestne škrípala pod podrážkami.

Ako sa približoval, jeho obavy rástli. Oči upieral na masu ležiacu mu v ceste.

Vôbec sa to nepodobalo na zviera.

To nebolo dobré, *vôbec nie,* povedal si. Jeho obavy sa zhmotňovali a srdce mu bilo čoraz rýchlejšie.

Mal pätnásť rokov praxe. Počul už veľa príbehov o samovrahoch, ktorí sa vrhli pred vlakom na koľajnice, veľa hlúpych príhod, keď ich tam sotil niekto iný, no osobne sa s takou scénou ešte nestretol.

Keď už bol dosť blízko, pochopil, že sa tak skoro domov nevráti, že to bude dlhá, nekonečná noc, na ktorú nikdy nezabudne. Znovu si vzdychol. Lebo na koľajniciach neležalo zviera. Bola to čistá hrôza, niečo, na čo sa nikto nechce a ani nemôže pripraviť. *Ľudské telo.* Cúvol a zatackal sa, takmer sa prevrátil, len tak-tak sa spamätal. Nútil sa pokojne dýchať, no srdce mu bilo tak silno, akoby sa chystal utiecť. Emilio si uvedomil, že sa mu podlamujú nohy, no premohol sa a znovu sa pozrel na mŕtveho.

Lebo nebola najmenšia pochybnosť, že je mŕtvy: oči uprené do noci boli bez lesku, matné, pohasnuté.

Od zhrozenia sa ho chytal závrat, no predsa si všimol, že mladý muž má na sebe džínsy a biele tričko s krvavou škvrnou, čo sa šírila v oblasti brucha. Podobnú, no menšiu škvrnu mal mladý muž na čele, v umelom osvetlení bola takmer čierna a vsiakla do štrku pod jeho hlavou.

Emilio sa vrátil k vlaku, nohy sa mu podlamovali, v hlave mal zmätok. Zdvihol telefón a zavolal do centrály.

– Na trati je nejaká mŕtvola, – oznámil. – Treba upozorniť Občiansku gardu.

– Mŕtvola? Aká mŕtvola? – spýtal sa hlas na druhom konci. – Čo sa stalo?

Vzdychol si. Nesmel strácať čas. Z diaľky pozoroval telo. Mohlo by prísť nejaké zviera a pustiť sa doň.

– Dofrasa, nič o tom neviem! Ako to mám vedieť? Môžem povedať len toľko, že toho chlapca zastrelili.

– Chceš povedať, že ide o *vraždu*?

Prerušil spojenie a zahrešil. Ešte celý roztrasený si sadol na svoje miesto, tvár mu pohládzal ľahký nočný vetrík. Potom sa rozplakal ako dieťa.

Po niekoľkých minútach sa ukázala Občianska garda zo Sigüenzy. Keď im zavolali z vedenia železníc, rozhodli sa poslať na miesto desiatku osôb, čo mali k dispozícii, polovicu z nich vytiahli z postele.

Prišli tou istou cestou ako Emma Boschová a čierna Volta. Najprv uvideli reflektory vlaku, čo osvetľovali nielen koľajnice pred sebou, ale aj okolité kopce a skromnú vegetáciu, ktorá vyzerala, akoby horela. Potom objavili bielu Voltu zaparkovanú na kraji cesty.

– To musí byť vozidlo obete, – povedal jeden z nich.

– Ale čo? Prečo by v tom prípade išiel zomrieť na železničnú trať?

– Možno sa pokúšal uniknúť svojim prenasledovateľom a dochytili ho.

– Héj! Poďte sa pozrieť! – zavolal tretí muž, keď práve chceli preskúmať vnútro bielej Volty.

– Panebože, a toto je čo? – povedal ich šéf, keď objavil ženu ležiacu na ceste niekoľko metrov od auta.

– Toto? – odvetil ktosi neisto. – Toto sa volá dvojitá vražda. A pred sebou máme hnusnú noc.

4
LUCIA

Pocítila ju, keď sa mydlila pod sprchou: niečo, čo tam deň predtým či pred niekoľkými dňami nebolo.

Akúsi hrčku.

Medzi ľavým prsníkom a pazuchou.

Je tá hrčka naozaj nová, alebo si ju len dovtedy nevšimla?

Lucia Guerrero nebola jednou z najlepších vyšetrovateliek len tak. V jej svete musel byť každý fakt preverený, skontrolovaný, daný do súvislostí a do svojho kontextu, až potom sa mu mohol prisúdiť nejaký význam.

Dobre, tak čo tu máme ako indíciu? spytovala sa. *Malá, trochu tvrdá guľka pod kožou s priemerom jedného centimetra.*

Netreba z toho robiť problém.

Áno, ibaže táto masa, u teba dosť skromná, sa skladá predovšetkým z tkaniva a volá sa prsník, moja milá. Záver: máš v jednom prsníku hrčku…

Táto myšlienka v nej síce nevyvolala paniku – nepatrila k osobám, ktoré jej hneď podľahnú –, no jej srdce sa chvíľu trepotalo ako uväznený motýľ, čo hľadá východ a naráža do stien.

Vyšla zo sprchy, usušila sa a prezerala sa v zrkadle. Neschudla? Niektorí ľudia vekom priberajú; u nej to bolo skôr naopak. Už dávno

nepoužívala osobnú váhu, no vždy, keď sa stretla s niekým, koho dlho nevidela, vypočula si poznámku na svoju hmotnosť. Pozrela sa na ľavý prsník. *V každom prípade to nebilo do očí.* Ďalšie ohmatanie. Áno, nebolo pochýb: niečo tam určite bolo.

Pomyslela si na to slovo. Ktoré sa začínalo na *r.* Vo svete, kde sa zvyšoval obsah škodlivých látok v atmosfére, kde potravinárski giganti zbožňovali aditíva, soľ a cukor, kde stovky miliónov fajčiarov zväčšovali rastúci počet obetí, v tomto svete každý myslel na veľké *R.*

Vyhnala to slovo z mysle.

Mohlo to mať sto iných významov. Napríklad prsníková cysta.

No dobre, netreba sa priveľmi zaťažovať zisťovaním. Rozhodla sa, že cez deň zavolá svojmu všeobecnému lekárovi, ktorý ju pri každej návšteve napomínal, aby zdravo jedla a dlhšie spala. Preto k nemu chodila čoraz zriedkavejšie.

Vrátila sa do spálne. Obliekla sa. Aspoň už bola dokonale prebudená. V nose ju pošteklila vôňa kávy. Usmiala sa. Z obývačky sa ozýval mužský hlas. Zašla do kuchyne vziať si šálku kávy a s ňou zamierila do obývačky.

– Čo sa pokúšam urobiť? – práve hovoril muž v televízii po anglicky, simultánne ho tlmočili. – Pokúšam sa zaviezť ľudí na Mars, skôr ako sa Zem stane neobývateľná, oslobodiť ich od šoférovania vďaka autonómnym vozidlám a od domácich prác vďaka robotom, zrýchliť technologický proces v oblasti zdravia, životného prostredia, komunikácií, zvýšiť slobodu informácií vďaka mojej sociálnej sieti a AI, ktorá by nebola kontaminovaná ideológiou woke. To sa pokúšam urobiť.

Spoznala toho, kto to hovoril: 99 % obyvateľov tejto planéty by ho spoznalo.

– Málo ľudí má taký vplyv na život na Zemi a na náš osud ako vy, Milton Gail, – v rannom vysielaní oznámila novinárka, ktorá sedela v kresle s prekríženými nohami a vyrovnaným chrbtom. Lucia si spomenula, že Gail je už dva dni v Madride. – Nepridáva vám to zároveň aj zvláštnu zodpovednosť? – spýtala sa moderátorka dokonalou angličtinou a hneď to aj sama preložila pre televíznych divákov.

Lucia videla, ako si výbušný miliardár prezerá svoju spoločníčku, no stále má na tvári zasnený výraz ako na väčšine svojich fotografií.

– Čo tým chcete povedať?

– Nuž teda… – moderátorka sa zohla a vzala z nízkeho stolíka mobil, tento kút pódia pripomínal anglický salón so svojimi pohovkami, s kyticami vo vázach a kvetinovými poťahmi. – Človek, ktorý má taký vplyv ako vy, – začala bojovne, – by mal na svojej sociálnej sieti Orbit dávať také odkazy, aké ste nedávno adresovali európskemu komisárovi pre vnútorný trh? „Zakloň hlavu a strč si ju do svojej sprostej riti."

Milton Gail sa usmial.

– To nepochádza odo mňa, to je citát z *Tropickej búrky.* Nepáči sa vám *Tropická búrka?* Je to dobrý film. Zomieram pri ňom od smiechu.

– Alebo označiť nemeckého kancelára za neschopného hlupáka? – pokračovala moderátorka v rovnakom tóne. – Alebo udržiavať priateľstvo s Kanye Westom, ktorý verejne hlása svoj obdiv k Hitlerovi a ktorý vraví: „Mám rád židov, ale aj nacistov"?

– Nahneváte ho, – poznamenal Gail, – on chce, aby ho teraz volali „Ye". Je to veľký umelec, ale áno, sme priatelia, no to neznamená, že súhlasím so všetkým, čo povie alebo urobí, ak to chcete počuť.

Naklonil sa dopredu a zatvoril oči. Keď ich otvoril, všetci si všimli, že jeho výraz sa zmenil.

– Dovoľte mi odpovedať serióznejšie: nemôžete odo mňa vyžadovať, aby som vymyslel všetky tie nezvyčajné veci, aby som bol akýmsi Tonym Starkom a zároveň aj niekým normálnym. *Un chico normal, entiende?* A čo taký Mark, Jeff či Sundar, to sú normálni chlapíci? Nemyslím. Možno ešte Bill Gates, no Gates je starý.

Moderátorka pochopila, že naráža na Marka Zuckerberga, Jeffa Bezosa a Sundara Pichiho, výkonného riaditeľa Googlu. Prísne si premerala spoločníka, no v skutočnosti si to užívala: geniálny, fantastický, vzdorovitý, rozporuplný, jedni ho zbožňujú, druhí preklínajú. Gail stál za tie peniaze. Bol to výnimočne dobrý klient do takýchto vysielaní a keď prijal jej pozvanie, skákala od radosti.

– V dnešnej situácii, – pokračoval Gail a nečakal na ďalšiu otázku, – vám musím oznámiť, že počas včerajšej veľkej poruchy, ktorá zložila vašu krajinu na kolená, iba ľudia, čo majú Starhub, mohli byť aj ďalej informovaní a napojení na televízne kanály, ako je váš. Okrem iného, táto porucha nemá nič spoločné s tým, že sme práve otvorili dve dátové centrá v Aragónsku, ako som si niekde prečítal.

– Dve dátové centrá sú hltače energií a veľmi si potrpia na sladkú vodu, čo predstavuje ďalší problém pre zásobovanie oblasti už aj tak trpiacej jej nedostatkom, – rovno zaútočila moderátorka.

Miliardárov pohľad stvrdol.

– Z čoho máte diplom? – spýtal sa.

Znervóznela, tá otázka ju prekvapila. No on odpovedal za ňu.

– Predpokladám, že z modernej literatúry. Alebo z filozofie. Či zo žurnalistiky… Jednoducho z čohosi takého, čo umožňuje hovoriť o všetkom a o ničom v spoločnosti bez *skutočných vedomostí, presných, hlbokých a podstatných v akejkoľvek oblasti.* A to je nepríjemné pri ľuďoch, ako ste vy…

– Čo tým chcete povedať? – podráždene sa spýtala moderátorka.

– Chcem povedať, obzrite sa okolo seba: žijete obklopení vedou. Váš telefón: veda. Váš počítač: veda. Internet: veda. Vaše auto: veda. A dokonca váš televízny kanál, jeho vedenie, váš mikrofón, vaše slúchadlo, obrazovka, na ktorej sa práve vidíme, pilulky, čo beriete ráno po prebudení, aby ste boli fit: veda. Alebo mi povedzte, koľko komentátorov, takzvaných mysliteľov, novinárov, filozofov a dokonca politikov rozumie niečomu z vedy? Koľkí z nich podľa vás naozaj rozumejú tomu, ako funguje tento svet, v ktorom žijeme? A čo vy: *rozumiete tomu?*

Vtedy sa z pohovky ozval hlas:

– Tento chlapík je génius.

Lucia sa obrátila k chlapcovi, ktorý sa šijou opieral o dva vankúše. Bol to jej syn Álvaro. Pätnásťročný Álvaro sa nadchýnal všetkým, čo sa nejako dotýkalo vedy, inovácií a dobývania vesmíru. Noc strávil v byte, keď predtým po vypnutí prúdu oznámil svojmu otcovi, že ide na bicykli za matkou zistiť, čo je s ňou. Jej exmanžel Samuel bol najprv proti tomu, veď sa vlastne ani nevedelo, o čo ide, a zdôvodňoval to tým, že ulice nie sú bezpečné, že to je veľmi veľká vzdialenosť a že by ani nevedel, či jeho synátor prišiel do cieľa, ak sa prúd neobnoví. Na to mu Álvaro s jeho neporaziteľnou logikou a s istým šibalstvom, čo bola jeho špecialita, vysvetlil, že keď pôjde cez Avenue de Bruxelles a Ulicou Juana-Brava, bude to spolu iba nejakých osem kilometrov, čo je pre takého cyklistu ako on len priemerná vzdialenosť, navyše ak nesvietia semafory, autá musia buď stáť alebo spomaliť, a napokon otcovi sľúbil, že mu zavolá, len čo sa sieť obnoví. To sa stalo o dvadsiatej druhej hodine večer.

– Ten zmení svet, – tvrdil Álvaro. – Už to aj robí. Chcem ísť na Mars, mama. Chcem byť medzi prvými. Gail povedal, že planéta je v keli, že treba vybudovať život ľudstva na Marse.

Lucia pohladila syna po kučeravých vlasoch a spytovala sa, či existujú aj iní tínedžeri, ktorí vstávajú tak skoro ako jej syn a ktorí dávajú prednosť programovaniu pred dievčatami.

– Tak ísť na Mars, čo? A kto bude vyberať tých šťastlivcov? Lebo si predstavujem, že cestovať nebude môcť každý…

– Tí najskvelejší, najmotivovanejší, – bez rozmýšľania odpovedal syn.

– A čo ostatní? Ponechajú ich svojmu osudu? Napríklad ja? Necháš ma tu?

V tomto prípade nijaká odpoveď. Lucia vedela, že Álvaro chce pracovať v informatike, že je hyper nadaný na programovanie a že vo všetkom, čo súvisí s vedou, vyniká nad ostatnými žiakmi v triede. No fascinácia takými kontroverznými postavami, ako bol Milton Gail, jej nerobilo dobre. Išlo o zrelosť. Povedala si, že empatia príde s vekom a so skúsenosťami. Nie ako u toho prerasteného decka, ktoré práve hovorilo z obrazovky. Vzala ovládač a vypla televízor.

– Prídeš neskoro.

Pokrčil plecami.

– Lýceum je otvorené, ale dnes sa neučí. Môžem tu dnes večer zostať?

– Povedal si to otcovi?

– Ešte nie, ale som si istý, že bude súhlasiť.

Áno, povedala si Lucia. Prirodzene. Za posledné dva roky sa jej exmanžel stal zjavne ochotnejší. Určite to spôsobil fakt, že vzťahy medzi ním a Aliciou sa pokazili. A že medzi Álvarom a jeho nevlastnou matkou to nefungovalo práve najlepšie, ak máme použiť eufemizmus, keďže on bol čoraz nezávislejší a zrelší a ona sa správala autoritársky. Každý druhý deň to medzi nimi vybuchlo. Preto Lucia vedela, že jej exmanželovi sa uľaví, keď ich syn spí u nej. A hoci si to nepriznala, tešilo ju to.

Álvaro nevyčkal, kým matka odíde, a znovu zapol televízor.

– Aj AI zmení medicínu, – práve hovoril Milton Gail z obrazovky. – Napríklad v zisťovaní a liečení rakoviny…

Zachvela sa, pomyslela si na to niečo v hrudi. Rozhodla sa, že to môže ešte jeden deň počkať.